

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор

Національного університету
«Львівська політехніка»

Ірина ЯРЕМЧУК
10 2025 р.

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації
«Формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх фахівців ІТ-сфери у
закладах фахової передвищої освіти»** здобувача наукового ступеня доктора філософії
за спеціальністю 015 *Професійна освіта (за спеціалізаціями)*
галузь знань 01 *Освіта/Педагогіка*
Світлани КОЗУБСЬКОЇ
наукового семінару кафедри педагогіки та інноваційної освіти
Національного університету «Львівська політехніка»

1. Актуальність теми дисертації. На початку ХХІ століття спостерігаються трансформації, які здійснюють вагомий вплив на розвиток економіки та бізнесу, що пов'язано зі збільшенням обсягів обміну товарами, послугами, капіталом на міжнародному рівні. Посилення конкуренції, лібералізація економічних відносин, розвиток і використання цифрових платформ, застосування аналітики великих даних для прийняття рішень, значний досвід використання фрилансу, структурування праці на основі проєктного менеджменту тощо – все це характеризує сучасний стан розвитку ІТ-сфери. Працедавці підвищують вимоги до професійної компетентності фахівців ІТ-сфери, які мають не тільки володіти технічними знаннями, уміннями й навичками, але й демонструвати аналітико-когнітивну здатність, готовність до міжособистісної взаємодії і комунікації, управлінську й лідерську, інноваційно-підприємницьку компетентності тощо.

Нині не викликає сумніву затребуваність на ринку праці іншомовної комунікативної компетентності як складової професійної компетентності сучасного ІТ-фахівця. Глобалізаційні процеси, що здійснюють вплив на розвиток ІТ-галузі, започаткування транскордонної співпраці та міжнародних компаній, використання потенціалу аутсорсингу та віддаленої роботи вимагає ґрунтовної іншомовної підготовки професіоналів в ІТ-сфері. Оволодіння іноземною мовою є стратегічною перевагою конкурентоспроможного ІТ-фахівця, оскільки забезпечує можливості для вивчення новітньої технічної документації, використання онлайн ресурсів (курси, вебінари, конференції) для професійного розвитку, оволодіння й удосконалення умінь і навичок (участь у дослідницьких професійних спільнотах міжнародного та національного рівнів), освоєння та поглиблення знань (забезпечення доступності до результатів наукових досліджень, презентованих у наукових публікаціях).

Комунікація іноземною мовою у бізнес-середовищі ІТ-сфери має вагоме значення для налагодження співпраці у команді, що працює над розробкою програмних продуктів і виконанням проєктів, узгодження технічних завдань та налагодження співробітництва із замовниками. Використання іноземної мови є важливим для ІТ-фахівців, оскільки вона використовується як засіб реалізації комунікації у різних форматах (участь у робочих зустрічах, організація листування, підготовка і презентація результатів роботи тощо).

В Україні, окрім вищої, підготовка ІТ-фахівців здійснюється у системі фахової передвищої освіти. Варто наголосити, що освітні програми розробляються відповідно до затверджених стандартів фахової передвищої освіти для ІТ-спеціальностей, а специфіка

підготовки IT-фахівців, її теоретичні аспекти, способи удосконалення існуючої практики становлять науковий інтерес значної кількості дослідників.

На основі вивчення теоретичних та прикладних аспектів досліджуваної проблеми формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх фахівців IT-сфери виокремлено суперечності, на розв'язання яких спрямоване дослідження: між актуальністю іншомовної комунікативної компетентності як компоненту професійної компетентності сучасних IT-фахівців та недостатністю розробленості цієї проблематики в теорії і практиці сучасної фахової передвищої освіти; між вимогами працедавців щодо іншомовної комунікативної підготовки студентів, що навчаються за IT-спеціальностями, та необхідністю її цілісного формування в умовах закладу фахової передвищої освіти на основі запровадження відповідних педагогічних умов; між можливостями освітнього процесу, в умовах якого формується іншомовна комунікативна компетентність молодших бакалаврів за IT-спеціальностями та потребою у розробці навчально-методичного супроводу, що слугував би засобом для його удосконалення.

На основі опрацювання джерельної бази дослідження, що відображає теоретичні аспекти проблеми, вивчення досвіду сучасних закладів фахової передвищої освіти, виявлення суперечностей, що потребують розв'язання, визначено тему дисертаційного дослідження.

2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами університету та кафедри. Тема дисертації відповідає науковому напрямку кафедри педагогіки та інноваційної освіти «Системні дослідження впливів на «людський фактор» з позицій психології, педагогіки, права та кібернетики». Дисертація виконана в межах науково-дослідної роботи «Теоретико-методичні засади особистісного і професійного розвитку сучасного фахівця в умовах інтеграції у міжнародний освітній простір» (№ держресстрації 0121U113179).

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів. У дисертаційній роботі, на основі опрацювання науково-педагогічної літератури, уточнено поняттєво-категорійний апарат дослідження; обґрунтовано зміст і структуру іншомовної комунікативної компетентності майбутніх IT-фахівців, підготовка яких здійснюється у закладах фахової передвищої освіти; означено критерії, показники та рівні її сформованості; визначено, обґрунтовано та експериментально перевірено педагогічні умови, необхідні для забезпечення сформованості іншомовної комунікативної компетентності майбутніх IT-фахівців у закладах фахової передвищої освіти; розроблено навчально-методичний супровід для навчання іноземної мови майбутніх фахівців IT-сфери у фахових коледжах із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

У наукових працях, що опубліковані у співавторстві, до авторського внеску здобувачки належать: Mukan, & Kozubska (2024) – укладання та опрацювання джерельної бази, її аналіз з метою визначення сутності іншомовної комунікативної компетентності IT-фахівців; Козубська, & Мукан (2024) – визначення змісту інтерактивного навчання, характеристика його сутнісних ознак, обґрунтування його організації, як однієї із педагогічних умов; Kozubska, & Mukan (2025a) – аргументація забезпечення інтегрованого навчання іноземної мови як педагогічної умови формування іншомовної комунікативної компетентності студентів IT-спеціальностей у фахових коледжах; Kozubska, & Mukan (2025b) – обґрунтування доцільності професійно-практичного спрямування змісту курсу іноземної мови студентів IT-спеціальностей у закладах фахової передвищої освіти.

Усі наукові результати, викладені у дисертації, одержані дисертанткою самостійно.

4. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій. Вважати, що наукові положення та висновки є достовірними та обґрунтованими, оскільки вони підтверджуються фактичними даними, добре узгоджуються з теоретичними положеннями, перевірені за результатами педагогічного експерименту, апробації на 4-ох науково-практичних конференціях, а також впроваджені у роботу 4-ох закладів фахової передвищої освіти.

5. Ступінь новизни основних результатів дисертації порівняно з відомими дослідженнями аналогічного характеру. Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що *вперше* визначено, аргументовано та експериментально перевірено педагогічні

умови формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх фахівців ІТ-сфери, підготовка яких здійснюється у системі фахової передвищої освіти (забезпечення професійно-практичного спрямування змісту курсу іноземної мови студентів ІТ-спеціальностей у закладах фахової передвищої освіти; забезпечення інтегрованого навчання іноземної мови студентів ІТ-спеціальностей у фахових коледжах; організація інтерактивного навчання іноземної мови студентів ІТ-спеціальностей у закладах фахової передвищої освіти; оптимізація навчально-методичного супроводу навчання іноземної мови майбутніх фахівців ІТ-сфери у фахових коледжах із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій); *обґрунтовано* зміст і структуру іншомовної комунікативної компетентності майбутніх ІТ-фахівців, підготовка яких здійснюється у закладах фахової передвищої освіти, на основі виокремлення мотиваційного, когнітивного, діяльнісного компонентів; *означено* критерії (мотиваційно-ціннісний, лінгвістично-когнітивний, комунікативно-діяльнісний), показники та рівні (високий, середній, достатній, низький) сформованості іншомовної комунікативної компетентності; *уточнено* зміст ключових категорій дослідження: “фахова передвища освіта”, “фаховий коледж”, “фаховий молодший бакалавр”, “ІТ-фахівець”, “іншомовна комунікація ІТ-фахівців”; *удосконалено* навчально-методичний супровід для навчання іноземної мови майбутніх фахівців ІТ-сфери у фахових коледжах; *дістали подальшого розвитку* положення про використання потенціалу професійно-практичного спрямування змісту курсу іноземної мови для студентів ІТ-спеціальностей, організацію інтегрованого та інтерактивного навчання у курсі іноземної мови для студентів закладів фахової передвищої освіти.

6. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації. За результатами виконаного дослідження опубліковано 10 наукових праць, з яких 6 одноосібні: 5 статей у виданнях, що належать до переліку наукових фахових видань України; 4 тези доповідей – у збірниках матеріалів міжнародних науково-практичних конференцій; 1 навчальний посібник.

Публікації, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації

Статті у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України

1. Kozubska, S. (2024a). Foreign language communicative competence of future IT specialists: the essence and main characteristics. *Академічні візії*, 35. Взято з: <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/1399>
2. Mukan, N., & Kozubska, S. (2024). Professional communicative competence of IT specialists in a foreign language: scientific and pedagogical discourse of the problem. *Молодь і ринок*, 11(231), 12-18.
3. Козубська, С. В., & Мукан, Н. В. (2024). Організація інтерактивного навчання іноземної мови студентів ІТ-спеціальностей у закладах фахової передвищої освіти як педагогічна умова. *Педагогіка формування творчої особистості*, 97, 18-22.
4. Kozubska, S. V., & Mukan, N. V. (2025a). Integrated learning as a pedagogical condition for forming foreign language communicative competence of IT students at professional colleges. *Перспективи та інновації науки (Серія “Педагогіка”, “Психологія”, “Медицина”)*, 1(47), 125-134.
5. Kozubska, S. V., & Mukan, N. V. (2025b). Ensuring the professional and practical nature of the content of foreign language teaching and learning for future IT specialists at professional pre-higher education institutions. *Вісник науки та освіти*, 1(31), 702-712.

Публікації, що засвідчують апробацію матеріалів дисертації

6. Kozubska, S. (2024b). The role of foreign language communicative competence in the professional activities of a modern IT specialist. *Професійний розвиток педагога в умовах інтеграції до європейського освітнього простору: міжнародна академічна та професійна / професійно – педагогічна мобільність: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції* (Львів, 27.09.2024). (с. 346-348). Львів: Національний університет “Львівська політехніка”.
7. Kozubska, S. V. (2025a). Interactive foreign language teaching for IT students in pre-higher education institutions. *Актуальні питання розвитку освіти та управління освітніми закладами:*

матеріали Другої регіональної науково-практичної конференції молодих науковців (Херсон, 30.01.2025). (с. 107-109). Херсон: КВНЗ “Херсонська академія неперервної освіти”.

8. Kozubska, S. (2025b). Criteria and indicators of the development of foreign language communicative competence of IT students in professional colleges. *Актуальні проблеми сучасної лінгвістики та методики викладання мови і літератури: матеріали Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції з міжнародною участю* (Житомир, 03-09.02.2025). Житомир: Житомирський державний університет імені Івана Франка. Взято з: <https://nniif.org.ua/File/25ksvcid.pdf>

9. Kozubska, S. (2025c). The characteristics of levels of IT students' foreign language communicative competence development in professional colleges. *Nowoczesne trendy w kształceniu językowym przyszłych specjalistów w specjalnościach niejęzykowych w przestrzeni wielokulturowej: Zbiór materiałów z XI Dorocznej Międzynarodowej Konferencji NaukowoPraktycznej* (Kyiv, 25.02.2025). (s. 134-138). Kyiv: Wydział Stosunków Międzynarodowych, Państwowe Przedsiębiorstwo Niekomercyjne “Państwowy Uniwersytet “Kijowski Instytut Lotnictwa”. Wydawnictwo: MANS w Łomży.

Опубліковані праці,

що додатково відображають наукові результати дисертації

10. Козубська, С. В. (2025). *Іноземна мова професійного спрямування (англійська мова для IT-фахівців): навчальний посібник*. Львів: ГАЛИЧ-ПРЕС.

7. Апробація основних результатів дослідження на конференціях, симпозіумах, семінарах тощо. Основні положення дисертаційної роботи й результати виконаного дослідження стали предметом наукових доповідей, презентацій та дискусій під час науково-практичних конференцій різного рівня: III Міжнародної науково-практичної конференції “Професійний розвиток педагога в умовах інтеграції до європейського освітнього простору: міжнародна академічна та професійна / професійно – педагогічна мобільність” (Львів, 2024); Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції з міжнародною участю “Актуальні проблеми сучасної лінгвістики та методики викладання мови і літератури” (Житомир, 2025); Другої регіональної науково-практичної конференції молодих науковців “Актуальні питання розвитку освіти та управління освітніми закладами” (Херсон, 2025); XI Dorocznej Międzynarodowej Konferencji NaukowoPraktycznej “Nowoczesne trendy w kształceniu językowym przyszłych specjalistów w specjalnościach niejęzykowych w przestrzeni wielokulturowej” (Kyiv, 2025).

Доповіді за результатами дисертаційного дослідження обговорювалися під час наукових семінарів і засідань кафедри педагогіки та інноваційної освіти Національного університету “Львівська політехніка” упродовж 2021-2025 рр.

8. Наукове значення виконаного дослідження із зазначенням можливих наукових галузей та розділів програм навчальних курсів, де можуть бути застосовані отримані результати. Опрацювання науково-педагогічної літератури з проблеми дослідження, уточнення його поняттєво-категорійного апарату, обґрунтування змісту та структури іншомовної комунікативної компетентності майбутніх IT-фахівців, підготовка яких здійснюється у закладах фахової передвищої освіти мають важливе значення як для теорії, так і практики системи фахової передвищої освіти. Визначення критеріїв, показників та рівнів сформованості іншомовної комунікативної компетентності майбутніх IT-фахівців, визначення, обґрунтування та експериментальна перевірка педагогічних умов, необхідних для забезпечення сформованості іншомовної комунікативної компетентності майбутніх IT-фахівців у закладах фахової передвищої освіти, а також розроблений навчально-методичний супровід для навчання іноземної мови майбутніх фахівців IT-сфери у фахових коледжах із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій можуть бути використані як для виконання подальших наукових студій, так і для вдосконалення практики сучасних закладів фахової передвищої освіти, що здійснюють підготовку фахівців за відповідною спеціальністю.

9. Практична цінність результатів дослідження із зазначенням конкретного підприємства або галузі народного господарства, де вони можуть бути застосовані. Матеріали дослідження використано для удосконалення освітнього процесу у закладах

фахової передвищої освіти, зокрема у процесі освоєння студентами ІТ-спеціальностей курсу з іноземної мови за професійним спрямуванням. Авторський навчальний посібник “Іноземна мова професійного спрямування (англійська мова для ІТ-фахівців)”, спрямований на розвиток навичок роботи з професійною літературою та формування іншомовної комунікативної компетентності і вивчення навчальної дисципліни “Іноземна мова професійного спрямування” для студентів, які навчаються за ІТ-спеціальностями у закладах фахової передвищої освіти. Посібник містить 5 модулів “Introduction to the Digital Era”, “Basics of Computers”, “Parts of a Computer”, “Common Software”, “Types of Network”, що охоплюють тексти, тематичні словники, а також лексичні та лексико-граматичні вправи. Запропонована система граматичних завдань допомагає студентам швидко й ефективно опанувати необхідний матеріал, сформувати стійкі навички професійного усного та письмового спілкування, а також працювати з англомовними джерелами.

Ключові положення і сформовані висновки на основі виконаного дослідження, що підтверджуються результатами педагогічного експерименту, можуть бути застосовані дослідниками у процесі виконання подальших наукових розвідок, спрямованих на удосконалення іншомовної підготовки майбутніх ІТ-фахівців.

Результати виконаного дослідження впроваджено в освітній процес Фахового коледжу економіки, права та інформаційних технологій Західноукраїнського національного університету (довідка № 70 від 29.08.2025); Технічного фахового коледжу Луцького національного технічного університету (довідка № 129 від 03.09.2025); Хмельницького політехнічного фахового коледжу Національного університету «Львівська політехніка» (довідка № 199 від 18.09.2025); Фахового коледжу інформаційних технологій Національного університету «Львівська політехніка» (довідка № 394 від 26.09.2025).

10. Оцінка структури дисертації, її мови та стилю викладення. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел (292 найменування), 14 додатків. Загальний обсяг дисертації становить 316 сторінок, з них 204 сторінки основного тексту. Оформлення дисертаційної роботи відповідає вимогам нормативних документів, характеризується послідовністю викладу матеріалу та логічністю зв'язків між розділами. У дисертаційній роботі використовується відповідна наукова термінологія, а сам текст роботи характеризується стислістю, лаконічністю, точністю формулювань та відсутністю зайвих елементів, що відповідає нормам наукового стилю української мови.

У ході обговорення дисертації до неї не було висунуто жодних зауважень щодо самої суті роботи.

11.3 урахуванням зазначеного, **на науковому семінарі кафедри педагогіки та інноваційної освіти ухвалили:**

11.1. Дисертація Козубської Світлани Володимирівни «Формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх фахівців ІТ-сфери у закладах фахової передвищої освіти» є завершеною науковою працею, у якій розв'язано конкретне наукове завдання щодо визначення, аргументації та перевірки педагогічних умов формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх фахівців ІТ-сфери, підготовка яких здійснюється у системі фахової передвищої освіти, під час педагогічного експерименту, що має важливе значення для галузі знань 01 *Освіта/Педагогіка*.

11.2. Основні наукові положення, висновки та практичні рекомендації викладені у дисертаційній роботі, логічні, послідовні, аргументовані, достовірні, достатньо обґрунтовані. Дисертація характеризується єдністю змісту.

11.3. У 10 наукових публікаціях повністю відображені основні результати дисертації, з них 5 статей у виданнях, що належать до переліку наукових фахових видань України; 4 тези доповідей – у збірниках матеріалів міжнародних науково-практичних конференцій; 1 навчальний посібник.

11.4. Дисертація відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів

України від 12 січня 2022 р. № 44).

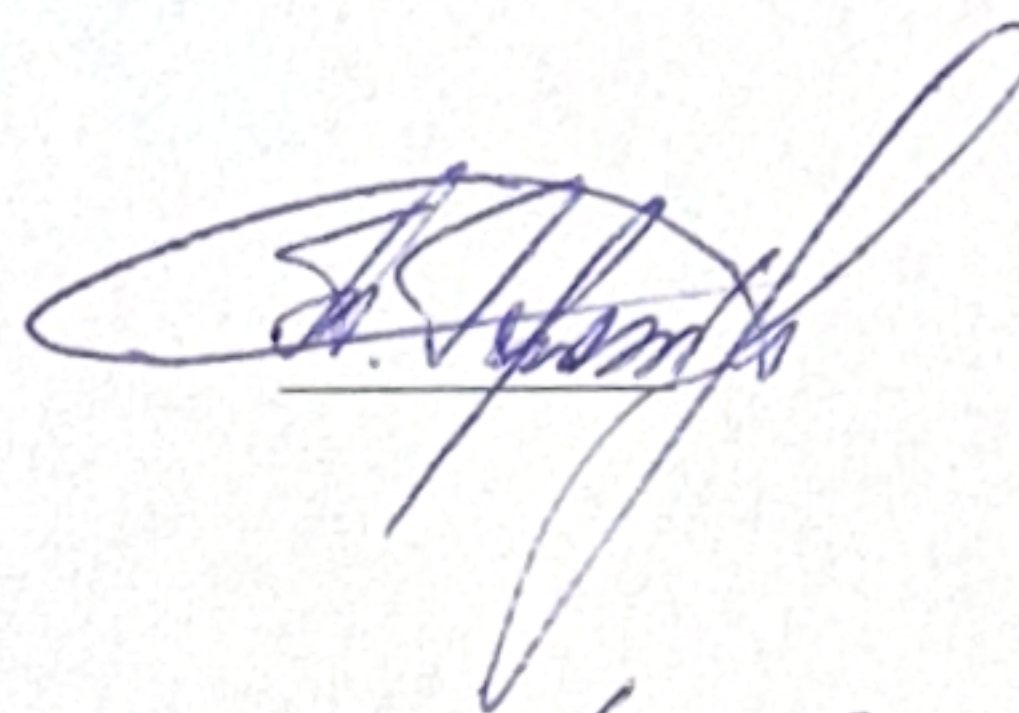
11.5. Дисертація є результатом самостійних досліджень, не містить елементів фальсифікації, компіляції, плагіату та запозичень, що констатує відсутність порушення академічної доброчесності. Використання текстів інших авторів мають належні посилання на відповідні джерела.

11.6. З урахуванням наукової зрілості та професійних якостей Козубської Світлани Володимирівни, дисертація «Формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх фахівців ІТ-сфери у закладах фахової передвищої освіти» рекомендується для подання до розгляду та захисту у спеціалізованій вченій раді.

За затвердження висновку проголосували:

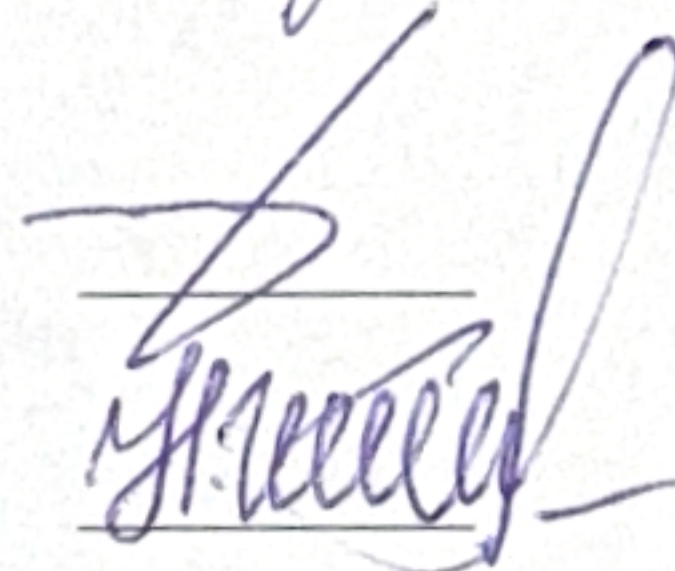
за	-	шістнадцять
проти	-	(немає)
утримались	-	(немає)

Головуюча на науковому семінарі,
Завідувач кафедри
педагогіки та інноваційної освіти,
д.пед.н., професор

Тетяна ГОРОХІВСЬКА

Кафедральні рецензенти:
професор кафедри ПІО, д.пед.н., доцент

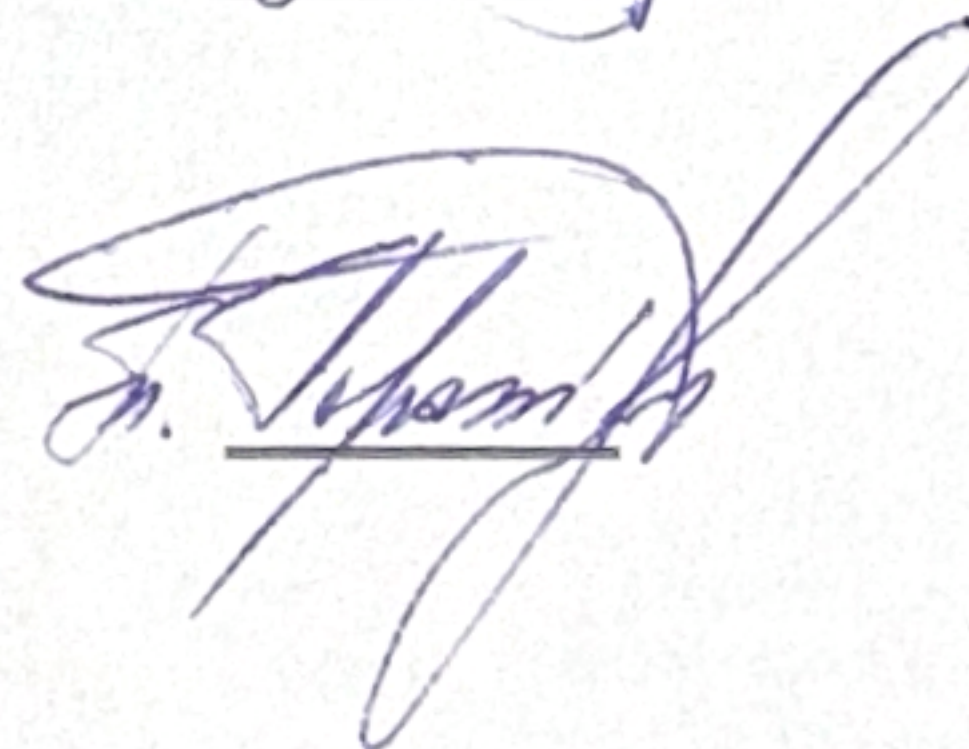
Олександр ІЄВЛЄВ

доцент кафедри ПІО, к.пед.н.

Наталія ЧУБІНСЬКА

Завідувач кафедри ПІО,
д.пед.н., професор

Тетяна ГОРОХІВСЬКА

09.10.2025 р.